

תפילה בציבור - הכוזרי

עד כה ביררנו על מה צריך האדם לבקש – על עצמו או על הציבור. בכל אופן, גם כשאדם מבקש על עצמו יש עדיפות שיתפלל בציבור. מדוע? מדוע יש חשיבות דווקא למניין?

בספר הכוזרי (ג'יח) החבר מסביר למלך הכוזרים על יתרונותיה של התפילה בציבור (בהמשך נביא עוד מדבריו על חשיבות התפילה):

"הקהל אינם מתפללים במה שיש בו הפסד ליחיד, והיחיד אפשר שיתפלל במה שיש בו הפסד ליחידים אחרים, ואפשר שיש ביחידים ההם מי שיתפלל במה שיש בו הפסדו. ומתנאי התפלה הנענית שתהיה במה שיועיל העולם ולא יזיקהו בשום פנים"

התפילה באה להרבות את הטוב בעולם, ואין לנו להתפלל לרעת מישהו. אדם שנמצא לבדו, שמחשבותיו עוסקות רק בעצמו, יכול לבקש רעה על מישהו אחר – שהחנות של השכן תיפגע כדי שהוא ירוויח יותר, וכיוצא בזה. לעומת זאת, התפילה בציבור היא לטובת כלל הציבור וממילא לא תהיה בה בקשה לפגוע באדם אחר. במצב כזה התפילה קרובה יותר להתקבל כיון שאחד מהתנאים לכך שהתפילה תתקבל הוא שהיא לא תכלול נזק לעולם.

בהמשך דבריו, ריה"ל מוסיף טעם נוסף ליתרון שיש לתפילה בציבור:

"כדי שישלים קצתם מה שיחסר בקצתם בשגגה או בפשיעה, ויסתדר מהכל תפלה שלמה בכונה זכה, ותחול הברכה על הכל ויגיע לכל אחד מהיחידים חלקו ממנה... ומשל מי שהתפלל לצורך עצמו, כמשל מי שהשתדל לחזק את ביתו לבדו, ולא רצה להכנס עם אנשי המדינה בהעזרם על חזוק חומותם, הוא מוציא הרבה ועומד על הסכנה, ואשר יכנס במה שנכנסים בו הציבור, מוציא מעט ועומד בבטחה, כי מה שמקצר ממנו אחד, משלימו אחר, ותקום המדינה בתכלית מה שיש ביכולת, ויהיו אנשים מגיעים כלם אל ברכתה בהוצאה מועטת עם הדין וההסכמה"

ריה"ל מדמה את התפילה בציבור להקמת חומה – כאשר האדם מבצר את ביתו לבדו, הוא צריך להשקיע הרבה ועדיין ההגנה שקיבל לא שווה הרבה. לעומת זאת, מי ששותף לחומה שהציבור מקים נדרש להשקיע מעט והוא יהיה מוגן. כך גם בתפילה בציבור – כאשר האדם לא מסתכל על עצמו כאדם פרטי אלא כחלק מציבור, הוא בסופו של דבר מרוויח יותר מאשר אם הוא היה דואג רק לעצמו. למרות שהתפילה שלי אינה מושלמת, וייתכן מאד שיש בה חלקים שלא כיוונתי בהם כמו שצריך, בזכות העובדה שאני מתפלל עם יהודים אחרים, שהם כיוונו בחלקים שאני לא כיוונתי, התפילה של כולנו נחשבת ומתקבלת כתפילה שלימה, כתפילה אחת (הזכרנו את הדברים גם בהקשר של הלימוד בשבוע שעבר על אהבת ישראל, דברי האר"י שצריך לכוון לקיים מצות 'ואהבת לרעך כמוך' לפני התפילה, ודברי הזוהר על הכוונה הנכונה בימי הדין, בראש השנה – 'בתוך עמי אנוכי יושבת' – להכליל את עצמו בתוך כלל ישראל.

<http://www.yeshiva.org.il/midrash/32791>